

Kortlægning af rågekolonier 2021.

DOF er i samarbejde med Aarhus Universitet i gang med et projekt med kortlægning af Rågers spredning i yngletiden.

Projektet er startet op som pilotprojekt i 2019-20, hvor et antal råger bl.a. er blevet monteret ned GPS-sendere. Interessen for at få flere oplysninger om rågens levevis skyldes et øget antal klager, både fra byboere og fra landbruget. Man ved ikke ret meget om rågens fødevalg, og derfor heller ikke om, hvilke skader den reelt forvolder. Som andre kloge dyr tilpasser Rågen sig også nye muligheder, især hvor føden er let tilgængelig, f.eks. jordbær, kål og salater, men også økologiske majs.

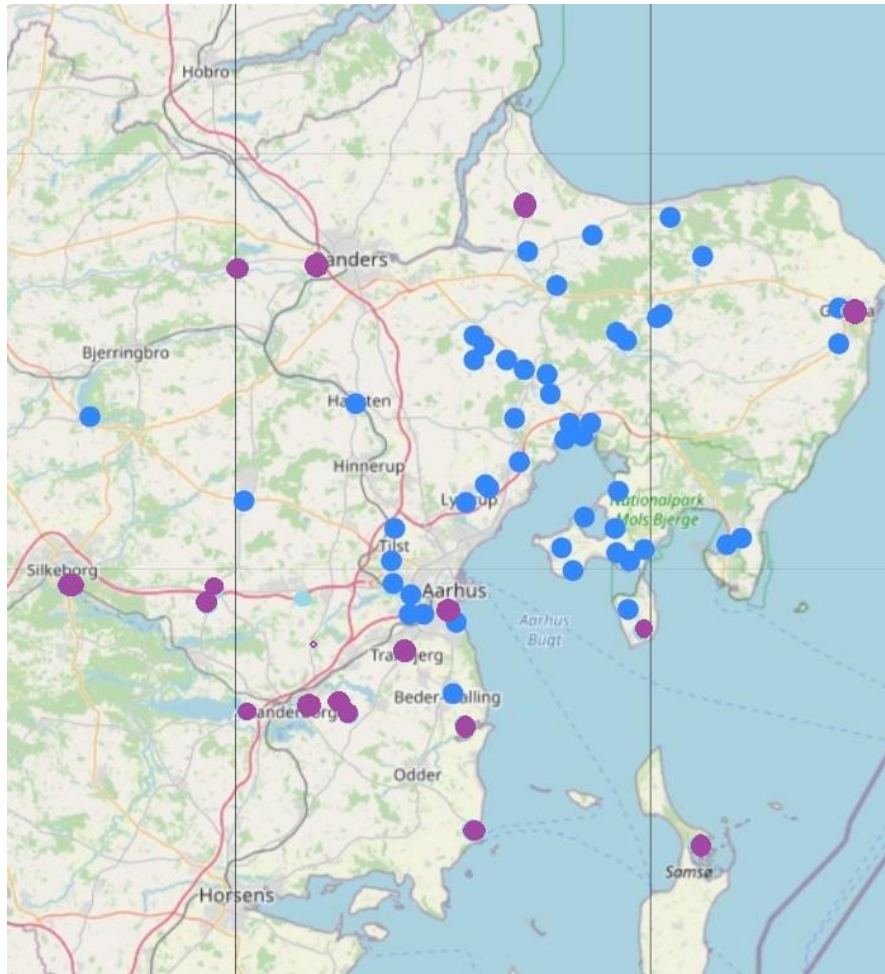
Som det fremgår af den udarbejdede projektbeskrivelse (se nedenfor) er målet at afdække problemets omfang og at finde metoder til at afværge eventuelle skader.

Som nævnt blev nogle Råger fanget og påsat GPS-sendere. Det har resulteret i flere spændende resultater om rågens spredning i lokalområdet i sensommeren. Det ser ud til, at de på den årstid i overvejende grad foretrækker græsmarker og vejrabatter. Et eksempel på spredningen ud fra kolonien fremgår af fotoet, hvor de gule streger viser hvordan mærket Råge flyver rundt i nærområdet.

GPS-mærket Råges bevægelse i nærområdet af kolonien.

Der er i forbindelse med projektet i 2019 og 2020 optalt rågekolonier i store dele af Østjylland som fremgår af kortet. De mørkeblå cirkler er indtastet i Dofbasen som ynglepar, mens de violette er indtastet som ynglefugle. Som det fremgår, er Rågen udbredt over det meste af Østjylland, men med største tætheder fra Aarhus og i en linje mod nord øst op gennem Djursland samt den sydlige del af Djursland.

Rågekolonier optalt i 2019 og 2020. Mørkeblå cirkler er indtastet i Dofbasen under "ynglepar", mens de violette cirkler er indtastet som "ynglefugle".

For at se om de foreliggende registreringer giver et dækkende billede af fordelingen i Østjylland, vil i 2021 blive foretaget (endnu) en kortlægning af kolonierne, så eventuelle "huller" kan blive fyldt ud.

Har du lyst til at være med til i perioden 10. april og frem til løvspring at optælle kolonierne er du meget velkommen til at kontakte undertegnede, så jeg kan følge med i, hvilke kolonier der bliver talt. Du skal i forbindelse med optællingen indtaste din observation i Dofbasen under ynglepar samt markere koloniens placering på kortet.

Har du ikke mulighed for at være med, men har kendskab til en koloni, må du meget gerne sende oplysningen til mig, så vil jeg forsøge at få den talt.

Har du spørgsmål er du velkommen til at kontakte mig.

Henning Etrup

hettrup@live.dk

Århus Universitets projektbeskrivelse af rågeprojekt:

Der foreslås et pilotprojekt med fokus på at kortlægge rågernes habitatudnyttelse i løbet af årscyklus. Det er således hensigten af gennemføre et toårigt ringmærkningsprojekt, hvor et større antal råger udstyres med GPS-sendere. Desuden suppleres GPS-mærkningen med farvemærkning, der gør det muligt at identificere individuelle råger i felten.

Mærkningen udføres på mindst fem lokaliteter i et værkstedsområde i Østjylland, hvor tætheden af råger er høj. Der GPS-mærkes op til 25 adulte råger i tilknytning til ynglekolonier i både byer og i det åbne land. I værkstedsområdet kortlægges ynglekolonierne med henblik på at opgøre bestandsstørrelsen og dens fordeling imellem by- og agerlandskolonier.

Pilotprojektet vil i første omgang sikre, at der indhentes erfaringer med GPS-mærkning af råger, hvilket ikke er gjort tidligere. Resultaterne af denne del af projektet vil således ikke alene være relevant for danske forhold, men vil også tiltrække sig interesse fra udlandet.

GPS-mærkningen giver information om individuelle rågers position med stor nøjagtighed. Det vil således være muligt at kortlægge rågernes udnyttelse af forskellige habitattyper i løbet af året, herunder deres udnyttelse af bymiljøet og deres fouragering på bestemte afgrøder på markniveau. Derved bliver det muligt at identificere *hotspots* for konflikten.

Den viden, der indsamles i pilotprojektet og den mærkede del af bestanden af råger, vil kunne udnyttes i en fortsættelse, hvor mere detaljerede studier af fx rågernes adfærd og fouragering tænkes gennemført. Projektet vil således være første skridt mod en kvantificering af skadesomfanget, udarbejdelsen af mere effektiv bekæmpelsesstrategi. På baggrund af GPSmærkede råger vil der så vidt muligt blive gennemført indledende undersøgelser af effekten af afværgeforanstaltninger. Projektet vil dermed kunne bidrage til udviklingen af nye metoder til at reducere både markskader og støjgener.

Projektet gennemføres af medarbejdere ved Institut for Bioscience, Aarhus Universitet og Dansk Ornitologisk Forening. Der tilknyttes desuden 1-2 grupper á fire biologistuderende, der følger kurset "Faunaøkologi og Adaptiv Forvaltning" på Aarhus Universitet. De studerende vil under vejledning af projektdeltagerne arbejde med emner indenfor denne problemstilling, som fx udvikling af en "prototype" for en adaptiv forvaltningsplan for råge, der bl.a. baseres på interviews med interessenter, borgere, m.v. De studerende vil desuden kunne udføre feltarbejde i forbindelse med GPS-mærkningen, undersøgelser af fødevalg, m.v. Frivillige fra Dansk Ornitologisk Forening motiveres til at deltage i kortlægningen af ynglekolonier i værkstedsområdet.

Underviseres og studerendes timer i forbindelse med projektet dækkes i stort omfang af Aarhus Universitet. De studerende udfører således felt- og analysearbejde i forbindelse med kandidatuddannelsen på Aarhus Universitet.